

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2013/217

ZAKLJUČNO POROČILO RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	L5-2291
Naslov projekta	Kaj slovenski otroci počnejo na Internetu?
Vodja projekta	23827 Bojana Lobe
Tip projekta	L Aplikativni projekt
Obseg raziskovalnih ur	3540
Cenovni razred	A
Trajanje projekta	06.2011 - 04.2012
Nosilna raziskovalna organizacija	582 Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	5 DRUŽBOSLOVJE 5.03 Sociologija
Družbeno-ekonomski cilj	13.05 Družbene vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)

2. Raziskovalno področje po šifrantu FOS¹

Šifra	5.04
- Veda	5 Družbene vede
- Področje	5.04 Sociologija

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

3. Povzetek raziskovalnega projekta²

SLO

Namen predlagane raziskave je bil opraviti prvo temeljito terensko raziskavo in proučiti vsakdanje prakse na internetu ter razumeti vlogo le-tega v življenju slovenskih otrok in mladih kot ga vidijo in doživljajo oni. Bistvenega pomena je bila tudi identifikacija vrste in obsega online tveganj in priložnosti, s katerimi se otroci in mladi srečujejo, ter ugotoviti, kakšnih pozitivnih vsebin na spletu si želijo.

Poglaviten cilj raziskave je bil oblikovati trdo osnovo znanja in informacij o izkušnjah slovenskih otrok, mladih in staršev z uporabo online tehnologij v vsakdanjem življenju z namenom oblikovati učinkovito promocijo in osveščanje o varni rabi online tehnologij v Sloveniji ter omogočiti oblikovanje ponudbe pozitivnih online vsebin za otroke in mlade v skladu z njihovimi željami, potrebami in cilji. Opravljena raziskava je vključevala kombinacijo kvalitativnega in kvantitativnega pristopa. Izveden je bil fleksibilen načrt kombiniranja kvalitativnih in kvantitativnih metod, kjer je uvodoma opravljenih šest eksplorativnih fokusnih skupin med otroci in mladostniki, ki služijo za oblikovanje merskega inštrumenta za kvantitativni del. Sledil je kvantitativni del, kjer smo pridobili kjer imamo 689 odgovorov otrok in 546 odgovorov staršev. Za pomoč pri interpretaciji in razlago nepričakovanih rezultatov je anketi sledilo še šest pojasnjevalnih fokusnih skupin med otroci in mladimi.

Rezultati raziskave v obliki končnega poročila »**Internet v vsakdanjem življenju slovenskih otrok in mladostnikov**«, več krajših poročil in sporočil za javnost ter ključna priporočila, ki so namenjena tako raziskovalni skupnosti kot tudi vsem, ki se ukvarjajo z varno rabo interneta (na primer Safe.si, Spletno oko), bodo posredovana prek spletne strani raziskave (www.mladinanetu.si), prek diseminacijskih mrež projektov SAFE-Si, Spletno oko in EU Kids Online. Rezultati bodo predstavljeni tudi na pomembnejših mednarodnih konferencah in delavnicah, ki so aktivno vključene v oblikovanje politike za varno rabo interneta in ponudbo pozitivnih spletnih vsebin med otroci in mladimi.

ANG

The aim of the research was to carry out the first in-depth field study to examine everyday practice on the Internet and to understand the role it has in the life of Slovenian children and young people as they see and experience it. The main goal of the proposed research was to create a solid base of knowledge and information on the experience of Slovenian children, young people and parents using online technologies in everyday life, with the aim of informing effective promotion and awareness on the safe use of online technologies in Slovenia, and to allow the creation of positive online content for children and young people in accordance with their wishes, needs and objectives. The study involved a combination of qualitative and quantitative research approaches. A flexible design to combine qualitative and quantitative methods was used. We conducted six exploratory focus groups among children and young people which served questionnaire design for the quantitative part of the study. This was carried out through a national representative survey of 689 children and young people and 546 parents. To help with interpretation and explanation of any unexpected results of the poll we conducted six explanatory focus groups among children and young people at the final stage of the project. The results of the qualitative and quantitative work have been integrated with the aim of achieving a comprehensive view on this issue. The results of the survey, in the form of a final report "Slovenian children and young people online", including press releases and key recommendations for both the research community as well as everybody involved in the safe use of the Internet (for example - Safe.si and Spletno oko projects) were disseminated via the research's website (www.mladinanetu.si), through the dissemination networks of the Safe.si and Spletno oko projects and through the EU Kids Online project. The results will be presented at several international conferences and workshops which are actively involved in creating policy for safe Internet usage and offering positive online content among children and young people.

4. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu³

V začetnih mesecih projekta je bila pripravljena **spletna stran projekta** z naslovom Mladi na netu <http://www.mladinanetu.si/>, na kateri si lahko zainteresirana strokovna in splošna javnost ter udeleženci v raziskavi preberejo podrobnosti o poteku raziskave in novice (kaj se trenutno dogaja z raziskavo).

V prvih mesecih projekta (maj, junij, september, oktober 2009) je bilo izvedenih **šest eksplorativnih fokusnih skupin** med otroci in mladimi, katerih namen je bil raziskati pomen interneta v njihovem vsakdanjem življenju in se poglobiti v njihovo izkušnjo, kot jo označuje uporaba interneta. Vsake fokusne skupine se je udeležilo 6-8 otrok ali mladostnikov, in sicer iz gimnazij Novo Mesto, Kranj, Škofja Loka, Ledina, ter osnovnih šol v Slovenskih Konjicah in v Ajdovščini. Trajale so približno od ene ure in pol do

dveh ur, otroci in mladi pa so bili razdeljeni glede na predvidene starostne skupine (8-10 let, 11-12 let, 13-14 let, 15-16 let, 17-18 let in 18-19 let). Teme pogovora v fokusnih skupinah so bile: uporaba interneta na sploh, veščine in znanja pri uporabi interneta, uporaba spletnih socialnih omrežij in spletnih komunikacijskih orodij (takojšnje sporočanje, email, klepetalnice), informiranje na internetu, participacija na internetu, starševsko posredovanje pri uporabi interneta, priložnosti, ki jih zanje ponuja internet in tveganja, s katerimi se srečujejo. Vsi pogovori so bili za potrebe analize snemani in verbatim prepisani. Izsledki so v večji meri služili pri oblikovanju anketnih vprašalnikov za anketo, ki je sledila.

Oktobra in novembra 2009 so bili pripravljene anketni **vprašalniki, za starše**, katerega izpolnjevanje vzame približno 20-30 minut in **za otroke in mlade**, katerih izpolnjevanje vzame od 30-60 minut (odvisno od veščin in obsega uporabe interneta posameznega otroka ali mladostnika). Vprašalnik za otroke in mladostnike je bil izdelan v dveh različicah, da vsebinsko ustreza dvem starostnim skupinam anketiranih otrok in mladostnikov, kot ju ločuje teorija, in sicer skupini od 8-10 ter skupini nad 11 let.

Decembra 2009 so bili vsi **vprašalniki oblikovani za izpolnjevanje na spletu** in sicer v programskem paketu LimeSurvey. V prvi fazi je bila pripravljena platforma za anketiranje, v drugi fazi pa so bili vprašalniki postavljeni v omenjeno spletno okolje in preverjeni za končno izpolnjevanje. Avgusta in septembra 2009 je potekalo **vzorčenje** udeležencev raziskave v sodelovanju s Statističnim uradom Republike Slovenije, ki so v skladu s prošnjo po realizaciji 600 anket med otroci in mladostniki pripravili slučajni dvostopenjski vzorec. V vzorec je bilo v prvi stopnji z verjetnostjo sorazmerne velikosti skupine osnovnih popisnih okolišev slučajno izbranih 119 primarnih vzorčnih enot iz cele Slovenije. Znotraj vsake od izbranih primarnih vzorčnih enot je bilo po v drugi stopnji po postopku enostavnega slučajnega izbora izbrano fiksno število otrok in mladih z imeni in priimki (po devet na okoliš, skupaj 1081), ki so nato z pismom povabljeni k sodelovanju v anketi skupaj z njihovimi starši.

Terenska anketa je potekala od srede januarja do konca aprila 2010 na pri izbranih otrocih in mladih. Realiziranih je bilo 689 anket otrok in 564 anket staršev od pričakovanih 600. Zaradi težavnega anketiranja (otroci in starši skupaj, občutljiva populacija) smo morali delo na terenu podaljšati tudi na mesec april.

Anketiranje je izvajalo skupaj **31 anketarjev**, od teh jih je trenutno na terenu še pet. Za anketarje je bilo izvedenih več tri in pol urnih **izobraževalnih seminarjev**, kjer so se naučili glavnih značilnosti anketiranja otrok in mladih. Obenem so izvedeli vse potrebne podrobnosti za anketiranje na terenu in prevzeli materiale, ki so jih potrebovali za delo na terenu. Materiali so obsegali potrdilo o sodelovanju v anketi, letak o varni rabi interneta v družini, ki so ga po koncu anketiranja pustili pri udeležencih, USB ključki za shranjevanje spletnih anket, obrazce z informiranimi soglasji, ki so jih podpisovali starši in otroci ter s tem izrazili svojo pripravljenost/nepripravljenost sodelovanja v raziskavi.

Septembra, oktobra in novembra 2009 so bili izvedeni tudi družinski obiski z metodo vizualne etnografije, katerih rezultat je dvajset minutni videoetnografski **film Mladi na netu** (<http://www.youtube.com/watch?v=RLwakGxR63Q> - prvi del, <http://www.youtube.com/watch?v=JS78hyRyxe8> - drugi del).

Ustvarjeni video material (pet ur posnetkov), posnet s kamero na terenu, je bil v sodelovanju s produkcijskim studiem Whitecross production sestavljen v film. Film je vizualni zapis iskušenj in razmišljanj otrok, mladih in njihovih

staršev o rabi in umeščanju interneta v njihov vsakdan.

Tako sama raziskava »Kaj slovesni otroci počno na internetu?« ali na kratko Mladi na netu, kot tudi film, sta bila promovirana v strokovni in širši javnosti s tremi sporočili za javnost v medijih, katerih rezultat je objava informacij o projektu samem in filmu v tiskanih časopisih (Večer, Dnevnik, itd.) kot tudi v spletnih medijih (Moj Mikro, Računalniške novice, www.si21.com, www.itvision.si, slovenska točka osveščanja o varni rabi interneta safe.si, slovenska prijavna točka Spletno oko, RIS, www.eurydice.si, www.rtvslovenija.si, ITNovice.si, www.slovid.com, itd.).

Projekt je bil zaradi porodniškega dopusta vodje v mirovanju od junija 2010 do konca maja 2011. Od junija 2011 naprej je potekalo obširno analiziranje podatkov, ki je na voljo v dveh daljših poročilih (Internet v vsakdanjem življenju slovenskih otrok in mladostnikov, Internet in starši), in pet krajših poročilih, ki zajemajo specifične tematike (Starši pravijo eno, otroci drugo: razhajanja pri rabi interneta med starši in otroci; Nevarnosti na internetu, kot jih vidijo otroci; Računalniške igre med mladimi; Uporaba interneta med mladimi; Uporaba mobilne telefonije med mladimi). Obenem je bila izvedena druga serija pojasnjevalnih fokusnih skupin, s katerimi pojasnjujemo presenetljive, nenavadne ali dvomljive rezultate ankete. Tako sama raziskava »Kaj slovenski otroci počno na internetu?« ali na kratko Mladi na netu, kot tudi film, sta bila promovirana v strokovni in širši javnosti s tremi sporočili za javnost v medijih, katerih rezultat je objava informacij o projektu samem in filmu v tiskanih časopisih (Večer, Dnevnik, itd.) kot tudi v spletnih medijih (Moj Mikro, Računalniške novice, www.si21.com, www.itvision.si, slovenska točka osveščanja o varni rabi interneta safe.si, slovenska prijavna točka Spletno oko, RIS, www.eurydice.si, www.rtvslovenija.si, ITNovice.si, www.slovid.com, itd.). Ob predstavitvi poročil je bila vodja projekta povabljen v različne radijske in televizijske oddaje.

Kratek pregled ključnih rezultatov:

Otroci:

- Internet dnevno uporablja 71% slovenskih otrok in mladih, večkrat na dan pa nekaj manj kot polovica (46%). Delež uporabnikov interneta se v splošnem povečuje s starostjo. Dnevna uporaba je bila največja pri starejših otrocih, starih od 15 do 19 let.
- Dve tretjini (67%) otrok in mladih pravi, da ima njihov mobilni telefon dostop do interneta.
- Polovica (52%) vseh otrok in mladih zase pravi, da je povprečno spretna pri uporabi interneta, četrtnina (25%) meni, da je nadpovprečno spretna, 9% vseh otrok in mladih pa pravi, da so pri uporabi interneta strokovnjaki. Več dečkov meni, da so nadpovprečno spretni ali strokovnjaki pri uporabi interneta (45%), kot pa deklic (24%). Rezultati tudi kažejo, da se je bistveno večji delež dečkov opredelil, da so doma najboljši uporabniki interneta oni sami (58%), kot pa deklic (39%).
- Otroci in mladi pri svojih spletnih aktivnostih najpogosteje uporabljajo spletne strani za socialna omrežja. Te strani dnevno uporablja 42% vseh anketirancev, vsaj nekajkrat na teden pa skupno 60%.
- Najmanj pogosto otroci in mladi nakupujejo na spletu (nikoli jih to ne počne 52%) in izdelujejo osebne spletne strani ali pišejo blog (63% nikoli).
- Četrtnina (27%) otrok in mladih je že kdajkoli poskusilo ustvariti svojo spletno stran oziroma blog. Polovica otrok in mladih (54%) na svoj blog običajno nalaga še slike, 25% pa nobene druge vsebine razen teksta.
- Rezultati raziskave kažejo, da polovica (51%) mladih, starih od 11 do 19 let, še ni prejela nezaželenih spolnih komentarjev. Četrtnina (25%) otrok in

mladih je nezaželen spolni komentar takoj izbrisala, 14% pa je odgovorilo s prošnjo, naj pošiljatelj neha. Z enako žaljivim komentarjem je odgovorila desetina (11%) otrok in mladih.

- Neprijetnih ali bolečih komentarjev še ni prejela skoraj polovica (47%) otrok in mladostnikov. Ko so otroci in mladi to doživeli, jih je največ - skoraj četrtina (26%) na sporočilo odgovorilo z enako neprijetnim ali bolečim komentarjem.
- Samo prek spleta se s kako osebo pogovarja 31% vseh otrok in mladih. Osebno pa se je z osebo, ki so jo najprej poznali samo prek interneta, srečala dobra tretjina (35%) otrok in mladih.
- Štiri petine (81%) otrok in mladih s takšno izkušnjo se je srečalo z osebo približno iste starosti. Izpostaviti velja, da ima 7% otrok in mladih izkušnjo, ko se je nekdo pretvarjal za mladostnika, pri srečanju pa izkazal za odraslo osebo.
- Rezultati kažejo, da je spolne vsebine na internetu videlo 48% otrok in mladih, starih 11 in več let. S starostjo se delež otrok in mladih, ki so videli takšne vsebine, povečuje, med tistimi, stari 18 do 19 let, je takšnih 66%.
- Na spletnih straneh je želene informacije poiskalo 65% otrok in mladih. Nasvete za šolo, študij ali službo je iskalo 17% otrok in mladih, informacije o zdravju ali medicini 9%, o ljubezenskih razmerjih pa 8% otrok in mladih. Največ otrok in mladih interneta ne uporablja za iskanje nasvetov, ker se raje pogovori z nekom, ki ga pozna (66%). Da se raje pogovori z nekom iz oči v oči, pravi 25% otrok in mladih.

Starši:

- Velika večina staršev (81%) se strinja, da obstaja tveganje, da bodo otroci na spletu izdali osebne in zasebne informacije, s čimer se ne strinja le slaba desetina (8%) vprašanih staršev.
- Dobri dve petini (44%) starševstva svojemu otroku že postavili pravila glede količine časa, ki ga lahko porabijo za igranje računalniških igr. Približno tretjina staršev je postavila pravila glede količine časa, ki ga otroci lahko porabijo na internetu (39%), za pogovor po telefonu (37%) in za gledanje televizije (33%).
- Večina staršev meni, da bi njihovemu otroku pomagalo zagotoviti boljše in varnejšo uporabo interneta boljše izobraževanje v šoli (63%), polovica (50%) staršev meni, da bi k temu pripomogli strožji zakoni glede spletne pornografije, dve petini (40%) pa menita, da bi k boljši in varnejši uporabi interneta pripomogla strožja zakonodaja za podjetja, ki ustvarjajo spletne vsebine in storitve.

Rezultati so v največji meri uporabljeni s strani Safe.si za bolj targetirane strategije osveščanja. Rezultate uporabljajo tudi osnovnošolski in srednješolski učitelji.

5. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev⁴

Z bazo podatkov, kjer imamo 689 odgovorov otrok in 546 odgovorov staršev, je presežen cilj anketiranja 600 otrok in mladih. Obširne analize so omogočile odgovoriti na vsa zastavljena raziskovalna vprašanja in ugotoviti, kako slovenski otroci in mladi internet uvrščajo v svoje vsakdanje življenje. Podrobno smo sledili programu dela, in izvedli šest eksploratornih fokusnih skupin na začetku, posneli smo etnografsko-vizualni film, izvedli obširno anketo, izvedli dodatnih šest fokusnih skupin za pojasnjevanje rezultatov anket in analizirale vse podatke. Pridobljene rezultate smo sproti predstavljali tako strokovni kot splošni javnosti, prek raziskovalnih poročil, sporočil za

javnost, sodelovanjem v okroglih mizah, radijskih in televizijskih oddajah. Ključni cilj raziskave je oblikovati trdo osnovo znanja in informacij o izkušnjah slovenskih otrok in mladostnikov ter njihovih staršev z uporabo online tehnologij v vsakdanjem življenju. Ta cilj smo dosegli. Imamo obširno bazo podatkov otrok in staršev, in sedem izčrpnih poročil, ki so na voljo strokovni in splošni javnosti na spletni strani projekta www.mladinanetu.si. Slovenske rezultate smo primerjali z rezultati mednarodne raziskave EU Kids Online.

Realizirali smo sledeče opredeljene cilje:

- razumeti vlogo interneta v življenju slovenskih otrok in mladih kot ga vidijo in doživljajo oni;
- identificirati online veščine in prakse slovenskih otrok in mladih;
- identificirati vrsto in obseg online tveganj ter priložnosti, s katerimi se otroci in mladi srečujejo;
- proučiti, kako so tveganja in priložnosti povezani z socio-demografskimi značilnostmi otrok in mladih (na primer glede na starost, spol, socialni status);
- razumeti vlogo staršev in njihovo doživljanje interneta kot priložnosti in tveganja za otroke;
- identificirati in razumeti posredovalno vlogo staršev;
- primerjava slovenskih rezultatov z mednarodnimi raziskavami;
- razumeti, v čem se naši otroci razlikujejo od ostalih v EU ter kakšna tveganja prinaša slovenski kulturni in družbeni kontekst ;
- opredeljen in oblikovan je merski inštrument za raziskovanje vloge staršev in starševskega posredovanja;
- opredeljen in oblikovan je merski inštrument za raziskovanje vloge in odnosa šolskih zavodov do problematike;
- izvedli smo fokusnih skupin, ankete in zbiranje podatkov na verjetnostnem reprezentativnem vzorcu otrok, mladih in staršev;
- analizali smo ankete za identifikacijo ključnih rezultatov in vzorcev povezanosti med rezultati;
- diseminirali smo rezultate strokovni in splošni javnosti.
- Identificirali in diseminirali smo priporočila, pomembna za razvoj in povišanje osveščenosti o varni rabi online tehnologij.

V naslednjem koraku še diseminiramo rezultate ključnim iniciativam in organizacijam v Sloveniji in v evropskem merilu. Zaključimo lahko, da so cilji v celotnem obdobju poteka raziskave realizirani v skladu z časovnim načrtom in pričakovanji. Izpostavili bi le diseminacijo, ki bo trajala še v letu 2013.

6.Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine²

Projekt naj bi trajal od maja 2009 do konca aprila 2011. Zaradi porodniške odsotnosti vodje projekta je projekt miroval od junija 2010 do junija 2011. V tem času je dr. Matej Kovačič zapustil UL, na njegovo mesto se je na projektu zaposlila Hana Vodeb.

Obenem od leta 2011 na projektu ni več sodelavke dr. Metke Kuhar, saj je bilo njeno sodelovanje vezano na svetovalno vlogo (z 2-3% ur) v prvih mesecih projekta.

Obenem bi radi razložili tudi pomanjkanje znantsvenih in družbenih dosežkov za leto 2011/ 2012 - v tem letu je projekt potekal le od junija 2011 do aprila

2012. V navedenih mesecih smo se intenzivno ukvarjali s analizo podatkov in pisanjem raziskovalnih poročil (dva daljša in pet krajših), ki smo jih in jih še diseminiramo skozi različne znanstvene, raziskovalne in družbene kanale (skozi znanstvene članke, strokovne prispevke in sporočila za javnost). Znanstveni članki bodo tako večino objavljeni v letu 2013.

7. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁶

Znanstveni dosežek			
1.	COBISS ID	31885917	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	<i>SLO</i> Podobnosti in razlike med otroci v Evropi	
		<i>ANG</i> Similarities and differences across Europe	
	Opis	<i>SLO</i> Poglavje proučuje podobnosti in razlike glede uporabe interneta med otroci in mladimi in kakšna tveganja obstajajo v različnih evropskih državah. Države so klasificirane glede na nivo uporabe in stopnja spletnih tveganj, s katerimi se otroci srečujejo v posameznih državah. Obenem je pod drobnogled vzeti tudi nacionalni kontekst kot skupek različnih makro socioekonomskih dejavnikov, ki oblikujejo družbeni in kulturni prostor posamezne države. Cilj poglavja je raložiti variacije spletnih tveganj med državami glede na te kontekstualne dejavnike (tehnološka infrastruktura, šolski sistem, regulativa, ekonomsko stanje).	
		<i>ANG</i> This chapter investigates similarities and differences across countries in children's usage of the internet and their encounters of risk. Countries are clustered according to levels and types of usage and risk to determine what is distinctive (or not) about a country, and national contexts are explored to show how contextual factors at country level shape children's patterns of online use, opportunities and risks. The objective is to explain patterns of similarities and, in particular, differences among countries, by examining the national level contextual factors, such as national socio-economic stratification, regulatory framework, technology infrastructure and education system, that explain how and why nations vary systematically.	
	Objavljeno v	LIVINGSTONE, Sonia M. (ur.). Children, risk and safety on the internet : research and policy challenges in comparative perspective. Bristol; Portland: Policy Press	
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	
2.	COBISS ID	29151837	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	<i>SLO</i> Raziskovanje z otroki	
		<i>ANG</i> Research with children	
	Opis	<i>SLO</i> Sestavek je pomemben prispevek k literature raziskovanja otrok na splošno ter njihovih spletnih aktivnosti specifično. Avtorji najprej opredelijo značilnosti nove sociologije otroštva, ki otroke umešča v raziskovalni prostor kot aktivne in kompetentne udeležence raziskav. Prispevek prikaže dobre prakse raziskovanja otrok z analizo primerov predhodno opravljenih raziskav. Prispevek spada med temeljna dela o raziskovanju otrok na spletu, objavljen v knjigi pri eni izmed vodilnih mednarodnih založb področju družbenih ved Policy Press.	
		This chapter hinges on the question of whether one should work with or on children, mapping out different approaches taken by social scientists. What is distinct about the policy concept, 'children and young people'? When can	

		ANG	methods developed for working with adults be applied to children, when are particular or innovative approaches required. Specific issues arising when researching children's use of new media/the internet – what is best practice in this field and what pitfalls should be avoided?
	Objavljeno v		LIVINGSTONE, Sonia M. (ur.), HADDON, Leslie (ur.). Kids online : opportunities and risks for children. Bristol; Portland: Policy Press
	Tipologija		1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji
3.	COBISS ID	29194589	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	Deljena odgovornost: podobnosti in razlike v dejavnih spletnih tveganj v Evropi
		ANG	A shared responsibility : similarities and differences in the factors that shape online risk assessment for children in Europe.
	Opis	SLO	Sestavek prouči vlogo tveganj in priložnosti na internetu pri visoki stopnji spletnih tveganj med otroci v dvajsetih evropskih državah. S pomočjo kvalitativne primerjalne analize ugotovimo, da vzorci podobnosti in razlik niso povezani z zgodovinskimi, političnimi in regionalnimi razdelitvami Evrope, pač pa so odvisni od vpetosti različnih deležnikov v posameznih državah, ki prispevajo k spletni varnosti otrok. odvisen od kulturnega in družbenega konteksta posamezne države. Glavni dejavnik, ki prispeva k visokemu tveganju v posameznih državah, je pomanjkanje pozitivnih vsebin na spletu.
		ANG	Children's growing use of the Internet creates both opportunities and risks. Collecting and comparing empirical findings on risks and opportunities experienced across 20 different European countries shows significant differences between them. Using Qualitative Comparative Analysis (QCA), this article investigates which factors contribute towards a high degree of online risk experienced by children across these countries. The research shows that patterns of similarities and differences do not seem to coincide with regional, political, and historical divides across European Union countries.
	Objavljeno v		Journal of Children and Media, Volume 3, Issue 4 November 2009 , strani 316 - 330
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
4.	COBISS ID	29152349	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	Vloga starševskega posredovanja pri pojasnjevanju mednarodnih razlik spletnih tveganj pri otrocih
		ANG	The role of parental mediation in explaining cross-national variation in the experience of children's online risk'
	Opis	SLO	Sestavek sistematično prouči vlogo starševskega posredovanja pri visoki stopnji spletnih tveganj med otroci v osemnajstih evropskih državah. S pomočjo kvalitativne primerjalne analize avtorice ugotovijo, da je vpliv vloge starševskega posredovanja (v obliki pogovora z otroci, nadziranja ali uporabe programske opreme) odvisen od kulturnega in družbenega konteksta posamezne države. Prispevek je izviren doprinos k proučevanju spletnih tveganj, objavljen v knjigi pri eni izmed vodilnih mednarodnih založb področju družbenih ved Policy Press.
		ANG	The range and incidence of risks experienced by children online varies cross-nationally, though the overall rank ordering of more or less common risks is fairly consistent. What might help us explain cross-national variation? This chapter, using QCA, investigates the extent to and the way in which parental mediation across 18 European countries impacts on the kinds of risks children experience, and thus contribute to the discussion regarding similarities and differences in parental culture.

	Objavljeno v	Livingstone, S. , Haddon, L. (ur.): Otroci Online: Priložnosti in tveganja za otroke v knjigi pri založbi Policy Press.	
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	
5.	COBISS ID	ni še vpisano v COBIS!	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	Online fokusne skupine
		ANG	Online focus groups
	Opis	SLO	Poglavje predstavlja online fokusne skupine kot metodo za zbiranje družboslovnih podatkov online. Prikazuje rezultate eksperimenta, kjer so bile izvedene fokusne skupine med mladimi od 15-21 let.
		ANG	Chapter presents methodological advances and issues with conducting online focus groups. It shows the results of experiments where online focus groups were conducted with youth between 15-21 years.
	Objavljeno v	Hesse-Biber, S. (ur.): The Handbook of Emergent Technologies in Social Research, Oxford: Oxford University Press	
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji	

8. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati projektne skupine⁷

	Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID	30497629	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Slovenski otroci na internetu
		ANG	Slovenian Children Online
	Opis	SLO	Članek opisuje stanje uporabe interneta med slovenskimi otroci in mladostniki, obenem pa predstavi razlike po spolu in starosti. Prikaže, kako so slovenski otroci in mladostniki internet umestili v svoje vsakdanje življenje.
		ANG	Article examines the usage of internet among Slovenian children and youth, looking at differences by gender and age. Also, it illuminates the meaning of internet in the everyday life of Slovenian children and youth.
	Šifra	F.35	Drugo
	Objavljeno v	emzin Zavod za kreativno produkcijo; Emzin; 2011; Letn. 21, št. 1/2; str. 93-94; Avtorji / Authors: Lobe Bojana	
	Tipologija	1.04 Strokovni članek	
2.	COBISS ID	15253301	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	Mladi na netu
		ANG	Mladi na netu
	Opis	SLO	Film je vizualni zapis iskušenj in razmišljanj otrok, mladih in njihovih staršev o rabi in umeščanju interneta v njihov vsakdan.
		ANG	Research movie is visual presentation of Slovenian children' s experiences and thoughts about how internet fits into their everyday lives.
	Šifra	F.35	Drugo
	Objavljeno v	FDV, Center za metodologijo in informatiko, 2010. 1 video DVD (ca 19 min), barve, zvok.	
	Tipologija	2.18 Raziskovalni ali dokumentarni film, zvočni ali video posnetek	
3.	COBISS ID	29210205	Vir: vpis v poročilo

Naslov	SLO	Rezultati ocenjevanja implementacije načel varnega spletnega mreženja v EU.
	ANG	Results of the assessment of the implementation of the Safer social networking principles for the EU
Opis	SLO	SLO Dvajset podjetij za socialno mreženje je lani že sprejelo ukrepe za varovanje mladoletnih uporabnikov spletnih strani za socialno mreženje, in sicer s podpisom načel za varnejše socialno mreženje. Predavanje je predstavilo izsledke analize, ki sta jo avtorici opravili v letu, 2009, poudarek pa bil na tem, kako podpisniki zares počno to, kar v svojih podpisnih izjavah obljublajo; torej, do kolikšne mere so na njihovih straneh implementirana načela za varno socialno mreženje na spletu.
	ANG	In February 2009, a number of Social Network Site providers agreed on the "Safer Social Networking Principles", a set of seven goals and subsequent measures to protect their users' privacy, safety and personal information. Providers had to outline how they comply to these principles – be it via their terms of service, codes of conduct, software design, or other ways. These self-declarations were compared to the actual platform – the interface, the user experience, the information and guidance given, etc. – along a specific set of criteria.
Šifra	B.04	Vabljen predavanje
Objavljeno v	Predavanje v okviru Safer Internet Day, 9th February 2010, Evropski parlament. Strasbourg, 2010	
Tipologija	2.12	Končno poročilo o rezultatih raziskav

9. Drugi pomembni rezultati projektne skupine⁸

Dvajset minutni videoetnografski film *Mladi na netu* (<http://www.youtube.com/watch?v=RLwakGxR63Q> - prvi del, <http://www.youtube.com/watch?v=JS78hyRyxe8> - drugi del) je bil prikazan v Kinodvor, mestni kino Ljubljana, in v Kino Metropol, Celje. Film je vizualni zapis iskušenj in razmišljanj otrok, mladih in njihovih staršev o rabi in umeščanju interneta v njihov vsakdan.

Diskusija o rezultatih raziskave je potekala tudi na 27. knjižnem sejmu v Debatni kavarni: Spoznavanje novih prijateljev na internetu, pogovor je vodila vodja raziskave dr. Bojana Lobe. Sodelujoči: Tomi Dolenc (sodelavec Safe.si), Đulijana Juričić (učiteljica na OŠ Trnovo), Tomi Dolenc (ARNES)

Moderatorica: Bojana Lobe

Dve nedavni raziskavi, slovenska *Mladi na netu*, in evropska *EU Kids Online*, kažeta, da otroci sila radi spoznavajo nove prijatelje na spletu. Odraslim se to zdi eno izmed najbolj perečih tveganj, otroci pa imajo na drugi strani s tem precej pozitivne izkušnje. Kaj naj storijo starši/odrasli? Spodbujati jih ravno ne gre, a moralna panika za vsako ceno tudi ni primerna rešitev. Sodelujoči bodo iskali odgovore na vprašanje: Kako naprej?

Vodja raziskave dr. Bojana Lobe je leta 2011 bila vodila avtorica obsežnega raziskovalnega poročila mednarodnega projekta *EU Kids Online* z naslovom: *Cross-national comparison of risks and safety on the internet: Initial analysis from the EU Kids Online survey of European children*. Do konca izteka tega projekta je bila v vodstveni skupini projekta, obenem pa je tudi vodila delovni paket 4, ki se je ukvarjal z mednarodno primerjavo in analizo podatkov o tveganjih in varnosti med otroci na spletu.

Vodja raziskave dr. Bojana Lobe je v uredniškem odboru mednarodne revije *The international journal of multiple research approaches*, ki objavlja znanstvene članke na temo kombinacije kvalitativnih in kvantitativnih metod.

Vsa poročila in informacije v zvezi z raziskavo so na voljo na spletni strani raziskave:

www.mladinanetu.si.

10. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁹

10.1. Pomen za razvoj znanosti¹⁰

SLO

Rezultati rezultatov fokusnih skupin, obsežne ankete in družinskih obiskov že prispevajo k oblikovanju segmentacije slovenskih otrok in mladih glede na rabo in pomen interneta, kar bo pripomoglo k dopolnitvi širše klasifikacije otrok in mladih na internetu. Metodološko je projekt nadgradil spoznanja, do katerih so prišli raziskovalci EU Kids Online (glej Lobe in drugi 2007, Lobe in drugi 2008). Doprinos je posebnega pomena tudi v metodološkem smislu pri pristopu uporabe kombinacije kvalitativnih in kvantitativnih metod pri raziskovanju otrok in mladih ter inovativnih metod, kot je na primer videografija. Dragocena so tudi spoznanja o metodoloških problemih merjenja izkušenj otrok in njihovih staršev hkrati.

Podatkovna baza raziskave Mladi na netu je uporabljena s strani študentov za pisanje magistrskih in diplomskih nalog. Do sedaj je za zaključeno magistrsko delo in diplomsko pod mentorstvom vodje projekta bazo uporabilo sedem študentov, v teku pa je še pet del.

ANG

Research results from focus groups, representative national/wide survey and family visits results form the basis for the development of a detailed segmentation of Slovenian children and youth regarding internet usage which will contribute to broadening the classification of children and youth online. Methodologically, the project upgrades the findings of the researchers contributing to the EU Kids Online project (Lobe et al., 2007, Lobe et al., 2008). The key contribution in the methodological field primarily presents the new approach of research combining both qualitative and quantitative methods and additionally some innovative methods like videography. A valuable contribution present also findings on methodological issues of measuring children's and parents experiences simultaneously.

Research database is widely being used for master and bachelor degrees dissertations under supervision of project leader. So far, seven students have finished their master and undergraduate thesis using this data set, and five more in the process.

10.2. Pomen za razvoj Slovenije¹¹

SLO

Pridobitev tako pomembnih podatkov, kot so podatki o tem, kaj slovenski otroci in mladi počnejo na internetu in kakšno vlogo imajo online tehnologije v njihovem vsakdanjem življenju, bo omogočila oblikovanje učinkovite preventivne, izobraževalne in politične agende v Sloveniji. Pridobljeni podatki bodo osnova za oblikovanje iniciativ promocije varne rabe in pozitivnih priložnosti na internetu v Sloveniji strani SAFE-SI, Spletnega očesa in podobnih organizacij; za oblikovanje strategij, kako pomagati staršem in učiteljem, da bodo oblikovali čim bolj učinkovite metode starševskega posredovanja glede na navade in rabo online tehnologij med otroci in mladino pri nas.

Rezultati bodo obenem ponudnikom spletnih vsebin in storitev osvetlili, česa si otroci in mladi na spletu želijo, kakšne vsebine potrebujejo in tako omogočili oblikovanje ponudbe, ki bo za ciljno populacijo zanimiva, zabavna in poučna iz njihove lastne perspektive.

Skozi podrobno analizo rezultatov smo identificirali specifične značilnosti slovenskih otrok in mladih pri uporabi online tehnologij v primerjavi z evropskimi glede na slovenski kulturni, politični, izobraževalen in ekonomski kontekst, kar bo omogočilo bolj jasno in ciljno usmerjeno evropsko politiko v slovenskem prostoru (na primer Inhope, eNACSO, Insafe, Dynamic Coalition for Child Online Safety aktivnosti).

Skosi diseminacijo rezultatov prek spletne strani www.mladinanetu.si, kinematografskega

predvajanja filma Mladi na netu in različnih sporočil za javnost, pojavljanjih v medijih, tako tiskanih, radijskih in televizijskih pa se osvešča splošno javnost in starše o uporabi interneta med mladimi, ter nadgrajuje njihovo znanje in vedenje o tem, katera spletna tveganja pestijo slovenske otroke in mlade ter kakšne priložnosti internet prinaša v njihovo vsakdanje življenje.

Na primer, v začetku aprila 2013 predstavljamo izsledke na posvetu »Otrok v vlogi žrtve in storilca«, ki je namenjen kriminalistom, tožilcem in sodnikom.

Vodja projekta Bojana Lobe je tudi članica Strokovnega sveta NEODVISNI-SI, kjer svetuje glede prekomerne rabe interneta in ostalih tveganj.

Slovenija je končno lahko uvrščena tudi v različne mednarodne primerjalne študije.

ANG

Collecting and presenting data about the activities of Slovenian children and youth online and how important the role of ICT is in young people's lives is the first step for developing an effective political and educational agenda on these issues in Slovenia. The data serve as the basis for preparing initiatives for promoting and raising awareness about safe Internet usage and creating positive online opportunities for youngsters in Slovenia. Organisations and projects like Safe-si, a Slovenian awareness node, Spletno oko, a Slovenian hotline for reporting illegal content, and Nasvet za net, a Slovenian helpline for youth having online troubles, and also other similar organisations benefit greatly from having data about children online when creating strategies for raising awareness among their target groups (i.e. children, youngsters, parents and teachers). Ensuring that parents (and teachers) obtain the key information and recommendations regarding how to raise children into responsible users of ICT is of crucial importance in contemporary information society – and even more so taking into account that parents (and teachers) are in many cases less digitally literate than their children (which in turn creates a gap between them and a barrier to effective media education).

The results of this detailed study also give much needed information to the creators of online content regarding what is the content for children and youth that is missing in the Slovenian market and wanted by the youngsters themselves. This will create the opportunity for creators to provide content that is interesting, educational and fun for the target group.

Through detailed analysis of the survey data we were able to identify the specific characteristics of young Slovenians' online behaviour in comparison with existing European data regarding the differences in the cultural, political, educational and economic context, which will pave the way further on for a clearer and more targeted European policy in Slovenia (such as the activities of Inhope, eNASCO, Insafe, the Dynamic Coalition for Child Safety Online).

Dissemination of results has taken place via project webpage www.mladinanetu.si, organisation of film screening in various Slovenian cinemas, and through press releases in printed, radio and TV media. All this has contributed to awareness raising and enhancing knowledge of public, parents and teachers about how Slovenian children really use internet, what risks do they encounter and what benefits does it bring in their everyday lives.

In so doing, Slovenia can be included in many international comparative studies that have hitherto excluded us.

**11. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!
Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni**

Cilj		
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text" value="Dosežen"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text" value="Uporabljen bo v naslednjih 3 letih"/>

F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	Delno
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☒ DA ☐ NE
	Rezultat	Dosežen
	Uporaba rezultatov	V celoti
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	
	Uporaba rezultatov	
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	

	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanje naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.28 Priprava/organizacija razstave		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.29 Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.30 Strokovna ocena stanja		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.31 Razvoj standardov		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.32 Mednarodni patent		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.33 Patent v Sloveniji		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.34 Svetovalna dejavnost		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.35 Drugo		
	Zastavljen cilj	☐ DA ☒ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

Komentar

--

12. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!
Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visokošolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☒	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☒	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☒	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☒	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☒	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☒	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☒	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☒	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☒	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☒	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☒	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☒	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☒	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☒	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☒	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☒	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☒	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☒	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete					
	Varovanje okolja in trajnostni					

G.06.	razvoj	☒	☐	☐	☐	
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☒	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☒	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☒	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva	☒	☐	☐	☐	
G.09.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	

Komentar

--

13.Pomen raziskovanja za sofinancerje¹²

		Sofinancer		
1.	Naziv	Renderspace d.o.o		
	Naslov	Trubarjeva cest 59, 1000 Ljubljana		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:	3.600	EUR	
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:	2	%	
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra	
		1.	Deljena odgovornost: podobnosti in razlike v dejavnih spletnih tveganj v Evropi	A.01
		2.	Mladi na netu	A.08
		3.	Slovenski otroci na internetu	A.01
		4.	Podobnosti in razlike med otroci v Evropi	A.03
		5.	Raziskovalna poročila projekta na spletni strani www.mladinanetu.si	A.08
	Komentar			
	Ocena	Rezultate projekta bomo s pridom uporabili pri oblikovanju svojih spletnih strategij.		
2.	Naziv	Arctur d.o.o		
	Naslov	Industrijska cesta 5, 5000 Nova Gorica		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:	21.000	EUR	
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:	15	%	
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra	
		1.	Podobnosti in razlike med otroci v Evropi	A.03
		2.	Deljena odgovornost: podobnosti in razlike v dejavnih spletnih tveganj v Evropi	A.01
		3.	Mladi na netu	A.08
		4.	Slovenski otroci na internetu	A.01
		5.	Raziskovalna poročila projekta na spletni strani	A.08

		www.mladinanetu.si	
	Komentar		
	Ocena	Dobili smo vzorec navad mlajše populacije pri uporabi interneta, kar smo s pridom izkoristili pri načrtovanju in optimizaciji spletnih mest. S pomočjo te izkušnje smo pričeli razvijati različice za pametne telefone in tablične računalnike, ki jih mlajša populacija pogosto uporablja. Z vzorci obnašaja smo svetovali tudi našim naročnikom. V procese podpore strankam smo vključili svetovanje s področja varnega obnašanja na internetu. Izkušnje, pridobljene na tem projektu, smo smiselno aplicirali tudi na področje aplikacij, ki jih razvijamo za tablične računalnike in pametne telefone na IOS in Android platformi.	
3.	Naziv	TušMobil d.o.o., podjetje za mobilne komunikacije	
	Naslov	Brnčičeva 49, 1231 Ljubljana-Črnuče	
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:	2.400,00	EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:	2	%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja	Šifra	
	1.	Deljena odgovornost: podobnosti in razlike v dejavnih spletnih tveganj v Evropi	A.01
	2.	Mladi na netu	A.08
	3.	Slovenski otroci na internetu	A.01
	4.	Podobnosti in razlike med otroci v Evropi	A.03
	5.	Raziskovalna poročila projekta na spletni strani www.mladinanetu.si	A.08
	Komentar		
	Ocena	Rezultate projekta bomo s pridom uporabili pri oblikovanju svojih mobilnih in spletnih strategij.	
4.	Naziv	GZS	
	Naslov	Dimičeva 13, 1504 Ljubljana	
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:	4.500,00	EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:	3	%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja	Šifra	
	1.	Deljena odgovornost: podobnosti in razlike v dejavnih spletnih tveganj v Evropi	A.01
	2.	Mladi na netu	A.08
	3.	Slovenski otroci na internetu	A.01
	4.	Podobnosti in razlike med otroci v Evropi	A.03
	5.	Raziskovalna poročila projekta na spletni strani www.mladinanetu.si	A.08
	Komentar		
	Ocena	Rezultate projekta bomo s pridom uporabili pri oblikovanju svojih spletnih strategij.	
5.	Naziv	Data "M"	
	Naslov	Kongresni trg 14, Ljubljana	
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:	5.773	EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:	4	%

Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
	5.	
Komentar	Podjetje Data "M" se je 15. septembra 2008 zavezalo z Izjavo o nameri o sofinanciranju raziskovalnega projekta "Kaj slovenski otroci počnejo na internetu?", da bo sofinanciralo projekt v višini 4% finančnih sredstev projekta v primeru, da bi bil projekt izbran s strani ARRS. Projekt je bil izbran, podjetje pa je 16. aprila 2009 sporočilo, da zaradi takratne gospodarske situacije odstopa od namere sofinanciranja projekta "Kaj slovenski otroci počnejo na internetu?". ARRS je 24. aprila 2009 na podlagi naše pogodbene dokumentacije, ki je vključevala tudi odstopno izjavo podjetja Data "M", potrdil financiranje projekta "Kaj slovenski otroci počnejo na internetu?"	
Ocena	Odstopili so od namere o sofinanciranju raziskovalnega projekta "Kaj slovenski otroci počnejo na internetu?".	

14. Izjemni dosežek v letu 2012¹³

14.1. Izjemni znanstveni dosežek

V letu 2012 ni bilo izjemnih dosezkov. Izjemni dosežki bodo večino objavljeni v letu 2013.

14.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

V letu 2012 ni bilo izjemnih dosezkov.

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba
raziskovalne organizacije:*

in

vodja raziskovalnega projekta:

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za
družbene vede

Bojana Lobe

ŽIG

Kraj in datum:

Oznaka prijave: ARRS-RPROJ-ZP-2013/217

¹ Opredelite raziskovalno področje po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science). Prevajalna tabela med raziskovalnimi

področji po klasifikaciji ARRS ter po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science) s kategorijami WOS (Web of Science) kot podpodročji je dostopna na spletni strani agencije (<http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/preslik-vpp-fos-wos.asp>).
[Nazaj](#)

² Napišite povzetek raziskovalnega projekta (največ 3.000 znakov v slovenskem in angleškem jeziku) [Nazaj](#)

³ Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega projekta in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

⁵ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁶ Navedite znanstvene dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'. [Nazaj](#)

⁷ Navedite družbeno-ekonomske dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Družbeno-ekonomski rezultat iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat projekta ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁸ Navedite rezultate raziskovalnega projekta iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 7 in 8 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov, vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁹ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹² Rubrike izpolnite / prepisite skladno z obrazcem "izjava sofinancerja" <http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>, ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

¹³ Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega projekta v letu 2012 (največ 1000 znakov, vključno s presledki). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2013 v1.00
CD-B7-26-FC-A5-31-7D-67-86-B4-F7-2D-31-00-93-7D-F3-E8-C3-E3

VEDA: Družbene vede
Področje: 5.04 Sociologija

Dosežek 1: Film Mladi na netu

Opis dosežka oziroma učinka:

V okviru projekta so bili izvedeni obiski družin z otroki v starosti med 9-18 let. Z metodo vizualne etnografije je nastal dvajset minutni videoetnografski film **Mladi na netu** (<http://www.youtube.com/watch?v=RLwakGxR63Q> - prvi del, <http://www.youtube.com/watch?v=JS78hyRyxe8> - drugi del).

Film Mladi na netu je vizualni zapis izkušenj in razmišljanj otrok, mladih in njihovih staršev o rabi in umeščanju interneta v njihov vsakdan. Odstira nam okno v redko razprto virtualno življenje družin v Slovenijo. Film je raziskovalno-dokumentarna metoda zbiranja podatkov, hkrati pa vizualna predstavitev rezultatov raziskave, o tem, kaj počnejo otroci in mladostniki na internetu, kaj jim pomeni, zakaj so online.

Ustvarjeni video material (pet ur posnetkov), posnet s kamero na terenu, je bil v sodelovanju s produkcijskim studiem Whitecross production sestavljen v film. Film se je predaval v mestnem kinu KINODVOR v Ljubljani, v kinu Metropol v Celju, dosegljiv je tudi na spletni strani projekta www.mladinanetu.si. Predstavlja zanimiv način predavitve rezultatov tudi za ciljno populacijo, vključeno v raziskavo Kaj slovenski otroci počno na internetu?.